

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši posestništva in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne post-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se nevole oznakirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljajo naročila, reklamacije, oznakila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Meščanje! Volilci ljubljanskega mesta!

Volitve za dopolnenje mestnega občinskega zbora glavnega mesta ljubljanskega se bližajo.

Trikrat uže odkar se neodvisni meščanje ljubljanski teh volitev zopet udeležujemo, ste se vsi, ki ste ponosni na svojo samostojnost, zbrali okolo nas in ste glasovali za može, o katerih ste vedeli, da imajo tako ljubezen do samostalnosti, ljubezen do našega naroda in razumljenje za pravo korist našo, kakor jo imate vi.

Tudi denes stopamo pred vas z zaupanjem in v svesti svoje dobre in pravične stvari.

Mi hočemo može, ki nas razumejo, ki naš jezik in šege naše domovine spoštujejo, ki naš narod ljubijo.

Mi hočemo voliti može, ki branijo in varujejo interese našega mesta, in ki ne delajo na to, da bi velika bremena in davke ljubljanskega meščana s tem še povišali, da v denšnjih za obrništvo in trgovino tako hudih časih za Ljubljano predraga podvzetja snujejo.

Mi hočemo varčne in našemu narodu pravične može!

Ti, katere vam letos priporočamo, so te lastnosti, katere od svojih kandidatov zahtevamo, v svojem triletnem javnem delovanju zmirom izkazovali, oni pa, ki so novi naši kandidati, so se s svojimi, vsem meščanom znanimi imeni porok za to, da bodo vaše prave koristi zastopali.

Meščanje! Volite take, od katerih morete reči: to so naši domači možje, ti se drže zvesto naše reči, oni bodo varčno ravnali z našim občinskim premoženjem.

Mi vam priporočamo:

Za III. razred, ki bode volil petek, 12. aprila:

gospod **dr. Karel Bleiweis**, primarni zdravnik; gospod **Franc Peterca**, hišni posestnik;
 „ **Franc Goršič**, obrtnik in hišni posestnik; „ **Vaso Petričič**, trgovec;
 gospod **Franc Potočnik**, stavbeni svetovalec.

Za I. razred, ki bode volil ponedeljek, 15. aprila:

gospod **Franc Bučar**, trgovec; gospod **Mihael Pakič**, obrtnik in hišni posestnik;
 gospod **Jožef Strzelba**, hišni posestnik.

Od narodnega meščanskega volilnega odbora.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 8. aprila. Vojvoda Westminsterki, lord Shaftesbury, Lamoy's in drugi so pripravili in podpisali peticijo do kraljice, v katerej jo prosijo, naj svoj vpliv v to porabi, da se kongres snide.

„Times“ zve iz Peterburga: Gorčakov nij nikoli odbil terjatve, da naj se o besarabskem vprašanju ne govori na kongresu;

ruska vlada ne trdi, da se to vprašanje ne dotika evropskega interesa, ali priznala tega še nij izrekoma.

„Standard“ poroča iz Carigrada: Kedive je izrekel, da se bode za neodvisnega proglasil, ako Turčija v kako proti-anglesko zvezo stopi.

Times pripoveduje, da ste dve kavalerijski diviziji vrnili se skozi Brailo in Tulčo v Rusijo, a dva kozaška polka se vračata

z dvema baterijama in 11. korom čez Ruščuk nazaj.

O zatiranju Slovanov v Avstriji

je govoril dalmatinski poslanec, višji c. kr. politični uradnik dalmatinskega namestništva pri budgetnej debati v državnem zboru, baron Fluck, 21. marca. Priporočevaje, naj se anektira Bosna, nadaljeval je: „Slavansko prebivalstvo je razumno, močno in dobrodušno; ali po-

Listek.

O Rusinih.

(Spisal J. Naumovič.)

Del Poljske, ki je bil 1772. leta zjedinjen z Avstrijo pod imenom gališko-vladimirskega kraljestva, ali Galicije, je obljuden z dvema in pol milijoni Malorusov, ali Južnorusov, ki se še zdaj drže obredov izhodne cerkve in ruske narodnosti.

Ta narod prebiva skupaj od iztočne in severne meje Galicije na jug do karpatskih gor in za njimi, na zapad do rek Sjana Poprada in dalje, kjer so uže bolj ali manj zmešani z Mazurji, pravim poljskim narodom. V raznih krajih ima on tudi razna krajna imena, kakor: Lemki, Bojki, Huculi in Podoljaki. Do 1848. leta so samo učeni slavisti vedeli, da biva na svetu gališko-ruski narod. Ko so pri-

šli na ogersko vojno rusinski polki, kako so se čudili častniki, da tam nij nemška dežela! O tem kraji in njegovem stoličnem mestu „Lembergu“ so imeli oni čisto drugačne pojme. Tako so tudi naši Nemci imenovali Galicijo prosto „Polen“; polki, obstoječi iz rusinskih vojakov, so se zvali „polnische Regimente“. In nič nij bilo čudnega v tem, ker narod rusinski s ničem nij pokazal, da živi. Pod naprom poljske politike se je inteligencija, naj je bila kakoršna koli, sramovala svojega ruskega sorodstva, ter je se sprejemanjem izobraženosti opoljševala celo svoja ruska imena. Iz Ivanovih so prišli Janoviči ali Janovski, iz Kuzminih — Kuzemski, iz Kovalja je postal Kovalski, iz Savčina Savčinski in drugo. Poljski jezik je bil splošni jezik vseh izobraženih stanov, in vsak, kateri se je naučil kakega rokodelstva, preoblekel se je tudi v kapot (suknjo). Duhovenstvo rusko se je imenovalo

rusko samo po razliki cerkovnega obreda od katoličanov, a ne po jeziku in narodnosti, katero so sami prezirali kot narodnost hlapcev. Večidel duhovnov, ne samo po velikih opoljšanih mestih, temuč tudi po čisto ruskih vaseh je pridigovalo v poljskem jeziku. O posestnikih, kupcih, rokodelcih in meščanih večjih mest še govoriti nij: oni so uže davno postali Poljaki z dušo in telesom.

Kljubu temu je vendar zrno ruskega naroda po vaseh ohranilo svojo narodnost, da, še celo porusilo je v svojej sredi poljske prišlece, ki so se naselili v raznih časih po rodovitnem rusinskem polji. Nekateri so sprejeli jezik, obleko in narodne običaje ruske, drugi so celo pozabili na vero svojih očetov.

Uže prvá leta, ko se je pritelesila Galicija Avstriji, vlada nij mogla prezreti, da ima rusinski narod večino v deželi, in da ima ruska cerkev tam dve eparhiji. Čitalo se je

skus raznaroditi ga, se tam ne bode nikdar posrečil. Jaz to omenjam, ker se v več deželah naše države britko toži o tacihi prizadevanjih in ker se prigaja, da sovravnost zoper Slované celo njih državno zvestobo in njih domoljublje sumnjiči in obrekuje, katero pa jaz poznam kot tako vzvišeno in stanovitno, kakor je vsacega druzega plemena naše države, od katerih nobeno Slovanov ne prekosi glede zvestobe do cesarske hiše. Omenjene tožbe Slovanov niso neopravičene. Mnoge izkušnje so me o tem prepričale, da so visokoizobraženi gospodje, v mogočnih službah objeti s pravim sovrastvom do Slovanov in ne zmirom iz namišljenih političnih — gotovo napačnih uzrokov, temuč le iz plemenske nenaklonenosti. S tacimi nazori se ne sme hoteti vladati vseskozi slovanske dežele. S tacimi nazori nij nihče sposoben za vladno mizo v Avstriji, kjer je velika večina prebivalcev slovanska. Bodite nepristranski, pravični, naj se v ozir jemlje ljubezen Slovanova do svojega jezika in svoje narodnosti in v tem bode Avstrija svoj pravi poklic vršila, kateri jej je v starem reku dan: kulturo v vzhod nositi. . . .“

O položnji.

Jako nepomirljiva so poročila, ki prihajajo iz Londona; od tam nam časniki prinašajo telegrame in druge vesti o oboroževanju angličansko-indijske vojske, vojevite govore angleških ministrov in družih odličnih udov konservativne stranke. Po teh virih sodeč, nepoznajoč angličanske širokoustnosti, bi lahko mislili, da precej mogočni lord Beaconsfield, ali v njegovem imenu lord Salisbury, novi minister vnanjih zadev, ki bo tudi le sluga kakor vsi drugi ministri vsegamogočnega Disraelija, napove Rusom vojno ter da angleški vojaki, najeti Čerkezi in indijski divjaki na prvi mah snedó ruske kozake na zelji s krompirjem. V resnici pa menimo, da še nij tako strašno; vojeviti govori angličanskih ministrov in vojne priprave imajo v prvej vrsti le namen Ruse strašiti in jih upogniti k večjej popustljivosti, akopram tudi nij nemogoče, da se vojska faktično prične. Saj so tudi lani angličanski kričači se širokoustili, da bodo branili pred Rusi Adrijanopolj in nekatera druga važna mesta evropske Turčije, a ko so se Rusi približali Adrijanopolju, so pa Angličani pustili svoje prijatelje Turke na cedilu, ka-

tere so bili prej v pogubno vojsko proti Rusiji nahujskali; pa bi vendar bilo lansko leto vzajemno s Turki mnogo lažje voditi vojsko proti Rusom, nego letos, ko bodo Rusi imeli v osvobojenih Bolgarih uže zaveznike proti njihovim protivnikom. Skoro za gotovo smemo reči, da drugači se Anglija ne bo upala začeti vojne, kakor če se jej posreči pridobiti dovoljno zaveznikov; tudi Angličani dobro znajo, da vojska z Rusijo bi bila brezprimerno težja, nego osvojenje kakega avstralijskega otoka ali podvrženje kakega neolikanega zamorskega narodiča v južnej Afriki. Kakor pa stvari zdaj stoje, ne bo ravno lahko Angličanom pridobiti zaveznikov proti ruskim zmagovalcem; uže v vsej Evropi poznajo sebične nakane Britanije, kateri so pravim evropskim interesom protivni, ker imajo le namen utrditi in razširjevati svetni kupčijski monopol, če jih tudi skušajo angličanski državniki identificirati z evropskimi koristmi, se ve da le z namenom, slepiti Evropo in jo ujeti v svoje zanjke. Kakor razna poročila poročajo, skušajo sebični angličanski kramarji si pridobiti Turčijo, Egipt, Grecijo, Rumunijo, Italijo in Avstrijo na svojo stran. Turkom obetajo povrniti v poslednej vojski izgubljene provincije nazaj. A to bi se jim jako težko posrečilo, ker gotovo nemajo dovolj pozemeljske vojske, da bi mogli Ruse pregnati iz Bolgarskih utrdeb; njih velika vojna flota bi jim le malo pomagala, ker bi Rusi kmalu tudi zaseli močne pozicije v Dardanelah in Bosporu, ter tako zadržali pot v Črno morje. Le z veliko težavo bi se moglo posrečiti uiti posameznim ladijam v Črno morje, a te bi k večjemu mogle bombardirati nekatera manj važna ruska mesta na morskobalnih, važnejša bi pa Rusi s torpedi zavarovali. Ravno tako bi na Dunavu ruskej vojski ne mogli škoditi, dokler so močne dunavske tvrđjave v ruskih rokah. Nazadnje bi jih izurjeni ruski pomorščaki s torpedi pogнали v zrak, kakor so velik del od turkoljubov tolikanj slavljene turške flote. Te in enake stvari bodo Turki gotovo prej dobro premislili poznavši veliko hrabrost ruskega vojaka in vojne talente ruskih polkovodcev, predno bi s svojo lansko zapelivko v zvezo stopili. Turško-angličansko prijateljstvo je tem menj verjetno, ker Angličani zadnji čas podpirajo Grke in odobrujejo njih prizadevanja otomanskej državi odtrgati grške provincije. Egiptovski podkralj pa ne bo mogel Angličanom mnogo koristiti, ker je uže lani poslal večino svoje

vojne Turkom na pomoč, katere je velik del na bojišči izgubljene. Na obetanja Angležev, da bi ga postavili v Carigradu na vladni prestol, se bode tudi težko dal zapeljati, dobro vedó, da sami Angleži tega tako samovoljno niso v stanu izvesti, a če bi pa bil zmagan, bi ga potem Turki gotovo odpravili od egiptovskega vladanja. Tudi ko bi se udal angleškimi zvijačam, bi s tem za Angleže ne bilo mnogo pridobljenega, ker bi turški sultan prestopil v vrsto sovražnikov, skušaje ohraniti svoj prestol. Kaj pa Grki? Grki bi najbolj gotovo izmej vseh držav pristopili na stran Angležev če se jim bo obetalo povekšati njih državo. Število Grkov nij ravno velikansko in še ti niso posebno vojeviti in bi le bolj gotovo skušali, kako bi mogli z lahkoto prisvojiti si kaj turške zemlje. Turki bi pa gotovo tudi svojih provincij, katere jim je zdaj še Rusija pustila, ne prepustili tebi nič meni nič, nego bi jih branili s poslednjimi svojimi silami in morebiti bi še mnogo važnih tvrđjav začasno rajše prepustili Rusom, kateri bi jih znali tudi hrabro braniti. Rumuni se Rusom zadnji čas jako navprek stavijo in skazujejo malo hvaležnosti svetej Rusiji, katera jim je z velikimi žrtvami pribojevali neodvisnost, a Rumuni so videli veliko hrabrost ruskih čet in bi tudi preje pomislili, da, če Rusija zmaga, bi utegnili jih samostojnosti konec storiti in jih podvreči svojemu žeslu, ko bi zdaj se pridružili njenim sovražnikom; zato nij verjetno, da bi Anglija pri Rumunih našla si zanesljivega zaveznika. In ko bi Rusija sprevidela, da jej Rumunija v splošnej svetovnej vojski utegnila mnogo škoditi, se lahko tudi z njo naravnost pogodi in jo tako zopet za sebe pridobi; tembolj ker tam vlada Hohenzollerska rodovina, ki je sicer Rusiji „prijazna“. Od vseh teh malih držav bi Angleži ne mogli zadobiti nobene zdatne pomoči in Rusija si jih tudi nema bati, ker ji bodo Bolgarji, Srbi in Črnogorci ostali zvesti zavezniki in tako držali ravnotežje proti angličanskim prizadevanjem. Ostane le še vprašanje. Kaj bosta storili Avstrija in Italija? Prva kakor se nadejamo se, ne bo postavila na Rusijo sovražno stališče, in naj bi še ostala nevtralna, kakor je v turško-ruskej vojni, ker se je Rusija zelo ozirala na njene interese pri sklepanji miru v San Štefanu in ji bo še zdaj marsikaj, kakor se iz več zanesljivih strani čuje, privolila. Vemo, da bodo Magjari silili Avstrijo v vojno proti Rusiji, a se nadajamo, da previdnost vladar-

takrat v vladnih razglasih: „russische Bevölkerung, russische Kirche“ itd. A vse to se je pisalo bolj v verskem smislu, ker vprašanje narodnosti takrat še nij imelo zgodovinskega pomena.

Poljak in katoličan, Rusin in unijat — so bila takrat sinonima, in še zdaj je tako, ne le v ustih prostega ljudstva, in celo izobraženi svet ne dela vselej razločka mej narodnostjo in cerkovnimi obredi.

Spoznali so pa, da oficijalno ime, po nemški „Russen“ ne more vedno v tem pomenu ostati. Ko se je začel družiti s to besedo narodno-politični pomen, se je porodil 1848 leta pod grofom Stadionom priimek „ruthenisch“, in tako se tedaj zove ruski narod v Galiciji, kar vodi nekatero nevedne Nemce do mnenja, da ta narod nij čisto nič v sorodu z velikim narodom ruskim.

Tadanji rusinski voditelji, pokorni vladni sluga, so blagovoljno sprejeli in potrdili ta

priimek svojega naroda, češ, da še sence sumničenja o kakem približevanju k Rusiji ne bodo mogli nositi Poljaki vladi na ušesa.

Kakor je ta reč čudna, vendar je ona pri sedanjih razmerah galiških Rusov tem važnejša, ker so od tega imenovanja „Ruthenen“ odvisni pogoji razvitja njih narodnega in političnega življenja.

(Dalje prih.)

Kadar glava boli.

(Konec.)

Tudi tako imenovana „migréna“ nij nič družega nego trdovratna glavabol, katero pa ne napada le „nervoznih“ ljudi, temveč se mnogo nahaja v takih krajih, kjer je blizu močvirnih ali v obče ob času, kadar je deževno ali megleno vreme. Ta bolezen je na videz podobna mrzlici, kajti, kadar pride, traje navadno po dva dni skupaj. Bolí se najnavadnejše začenjajo izmej oči in nosa ter se širijo ali

gori proti čelu, ali doli po obrazu. Posebno občutljiva sta v takovih slučajih oči in nos. Ko nastopi bolečina, more se olajšati s tem, da se mažeš z makovim sokom ali z mravljinčjim ali z gorčičnim oljem. Nu, mnogo bolje pa je, da se zdržuješ vseh stvari, s katerimi si moreš izkvariti slabo zdravje in pohujšati bolezen, kajti le na ta način se lahko pride do pravega konca in se bolečine ne vračajo več, ali če uže pridejo, so zmirom slabejše, dokler naposled popolnem minejo. Jestí imaš samo ob določenih rokih in časih, trikrat na dan, a tudi takrat bodi zmeren in si ne napokaj prepolnega želodca, ki potem ne more prebavljati preobilne hrane. Mesá takovi bolniki smejo le prav malo uživati, mašče in popra ter enakih dišav nimajo po nobenej ceni mešati v svoja jedila; malo vina z vodó ali frišnega piva ne škoduje; tudi kava in čaj lahko pijó, samo, da nista premočna. Varovati pa se je treba prehlada, kar najbolj mogoče; ponočevanja

jeva, kateri je prijatelj ruskega gospodarja, bo nas odvrnila od tako za nas, kakor smo uže večkrat po časnikih izjavili, nevarne in brezkoristne vojske, za katero ne mara velika večina avstrijskega prebivalstva, še celo nemški tolikanj Slovanom sovražni ustavoverci še se dozdej niso mogli prav odločiti za njo. Pa tudi naše žalostne notranje razmere, nedokončana pogodba z Ogersko, katera se v mnogih krogih smatra za temelj naše monarhije, nam nedopuščajo take velike vojske. Italija, posebno od kar je združena, jako razširja trgovino po sredozemskem morji, tudi dobro zna da Angležani bi jej v trgovinskem obziru mnogo bolj škodovili, če se še bolj utrdijo v sredozemskem morji in prisvojijo več krajev na sredozemsko morskimi obalah ali otokih v sredozemeljskem morji. Če jim Angličani tudi Albanijo obetajo, pa bi si jo morali sami se svojo krvijo pribojevati in bi jim gotovo mnogo manj prinašala koristij, nego bi jim angličani škodovali v trgovinskem obziru. Tudi morajo italijanski diplomatje pomisliti, da ravno nemško-rusko prijateljstvo je mnogo pripomoglo, da je Italija se tako razširila in zadobila toliko moč in da še zdaj nemško-rusko prijateljstvo bolj varuje njeno eksistenco, nego vsa angličanska kovarstva in vse zvižaje.

Mi Slovani se pa take vojske tudi ne mamo tolikanj bati, ker ravno ona, če bodo Angleži res imeli pogum je prouzročiti, kar pa še ne verjamemo, ker bi si veliko odgovornost pred Evropo nase nakopali, bi orjentalno vprašanje še bolj radikalno rešila in balkanskim Slovanom morebiti pridobila še večjo samostojnost. Da bi se zamoglo turško gospodstvo v Evropi še ustanoviti, na to noben umen človek več ne misli.

Anglija si bo torej težko pridobila zaveznikov, Francozje tudi uže iz strahu pred Nemčijo in raznih notranjih preprirov bodo rajši vstali nevtralni nego bi se vmešali v tako vojsko, kakoršno nameravajo prouzročiti angleški sebičnjaki, tudi sedanji vladajoči republikanci njsio Rusom tako sovražni, kakor bonopartisti. Anglija bo najbrž še opustila vojno, ker tudi njene notranje razmere njsio ravno vabilne, pri prvi angleški zgubi v vojni bi se utegnili vneti punt v Indiji in morda tudi Irlandiji ker tudi poslednji njsio z angleško vlado nič prav zadovoljni in bi utegnili uporabiti to priliko, da se osvobodijo angleškega gospodstva. Severo-amerikanci, upotrebljavši to priliko, bi si prisvojili angleška posestva v Severnej

Ameriki in sploh s svojim brodovjem utegnili delati Angliji velike sitnosti na morji. Tako bi na vse zadnje vendar le angleška trgovina in obrtnija v slučaju vojske največjo škodo trpela.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. aprila

V državnem zboru se je zopet začela debata o osebnem dohodniskem davku. Opozicija federalistična je nasvetovala naj se posvetovanje o tem važnem vprašanji zdaj odloži, a nij prodrla. §. 5. te postave določuje po sprejetem nasvetu odsekovem, da se ima osebni dohodniški davek plačevati od 600 do 700 gld. 4₂ davkove enote, od 700 do 800 gld. 5₉, od 800 do 900 gld. 7₀, od 900 do 1000 gld. 11, od 1100 do 1200 gld. 12₇, od 1200 do 1300 gld. 14₄ enot itd.

Vnanje države.

Vsa novinarska poročila včerajšnja in tudi denašnji telegram obetajo mirno poravnanje. Angličanje si nekoliko ne upajo, nekoliko pa je mej njimi pametnih, ki pritiskajo na to, da se mir ohrani in ne začne brezvspešno prelivanje krvi. Pa tudi ruski oficialni listi so jako hladnokrvni, čeravno še zmirom odločni. Vidi se torej zdaj zopet tako, kakor da bi se ves vihar polegel. A kdo nam je porok, da se politično aprilsko vreme v 48. urah ne izpremeni?

Veliki knez Nikolaj je o miru sanštefanskem govoril z dopisnikom „Timesovim“ in mu dejal: Cilj ruske politike je bil iz Bolgarije narediti samovladno državo, ki pa bode sultanu danj dajala. Meje Bolgarije njsio ravno pogorji, vendar jaz ne verujem, da bode Rusija dovolila v izpremembo njih v tak namen, da se Grška poveča. Močna stranka na Angleškem je Turke zapeljala, da so verjeli, ka jim bode velika Britanija pomagala, zdaj pa velik del angleškega naroda kaže poželenje, Turčiji še več vzeti in dati to Grškej. To politiko sultan razumeje dobro, zato je gotovo, da bole pri kakej vojski mej Rusi in Angleži nevtralen.

Rumunje se napihujejo če dalje bolj, kakor žaba v basni. Knez rumunski je bajje Rusom poročil te-le ošabne besede, ki se jih pa Rusi ne bodo ustrašili: „Rumunska armada se more pač streti, ali razorožiti je ne bode mogoče, dokler sem jaz živ.“

Preko Pariza se poroča, da je Salisbury rekel nekim političnim prijateljem, da se angleška vlada ne bode prena glila. Zatorej se sklepa, da bode še dalje časa ostalo politično položenje neodločeno.

Iz Ruma se poroča, da je nemški cesar v jako prijaznem pismu odgovoril papežu.

Dopisi.

Iz Kropce 7. aprila [Izviren dopis.]

V nedeljo 31. sušca je bil prvi občni zbor nove čitalnice v Kropi popoldne ob 4. uri. Začasni predsednik g. Ivan Zupan odpre zbor in govori sledeči nagovor: Slavna skupščina! Veseli me denes Vas pozdraviti akoravno ne obilno zbrane ude (bilo jih je 22 navzočnih). Ne morem Vam zadosti izraziti svojega veselja, da se je po prizadevanji našega rojaka gosp. Matija Kokalja ustanovila čitalnica. Kar smo toliko let želeli, izpolnilo se je po pripomoči kamnogoriških gospodov. Kot starosta Vas opominjam in prosim po izreku našega slavnega gosp. dr. Tomana: zložimo se in podpirajmo z vsemi močmi našo čitalnico. Pri tem se pa tudi spominjam hvaležno vlade, katera mam je naša pravila odbrila in Njega veličanstva premilostljivega cesarja Franci Jožefa I., ki nam je postavo o družtvih potrdil; zato pa zakličem iz celega srca in z mano vsi zakličite: Živio cesar!“

Potem je bila volitev predsednika, in odbora, pri kateri se bili sledeči gospodje enoglasno izvoljeni: Ivan Zupan za predsednika, T. Šušteršič za podpredsednika in za blagajnika, Ivan pl. Kapus za tajnika, Zupan, Matej Soršak in Fort. Varl pa za odbornike, Ignacij Zupan, in Matija Azman za namestnike. Časnikov je na razpolaganje: „Slovenski Narod“, „Novice“, „Danica“, „Slovenec“, „Zvon“, „Edinost“, „Lai-bacher Zeitung“, „Agrar Zeitung“, „Vaterland“, „Brenčelj“, „zagrebški Humoristični list“, i Slovenske Matice knjige. To se naznanja vsem tukajšnjim rojakom, in vsi se uljudno vabijo, da pristopijo, akoravno oni tudi zunaj svoje domovine živeči, da se pridružijo, kot udje ali podporniki k našemu društvu ker vsakemu je znano, da težak je vsak začetek. Zato potrebuje mlado naše društvo podpore, katere se gotovo nadja, ker so vsi rojaki, zunaj živeči, dobri narodnjaki. Gospod Franjo Peznik na Dunaji je uže poslal podporo. Lepa mu hvala.

Iz Novega mesta 6. aprila. [Izv. dopis.] Dopis iz Novega mesta, kateri se nahaja v 76. šte. vašega cenjenega lista, ki se tiče našega društvenega življenja imajočega zdaj, hvala Bogu, svoje središče v čitalnici, je pomanjkljiv. In ker je dopisnik čisto iz subjektivne razdražljivosti nekaj popisal, kar nobenemu pri nas ne dopade, zatorej se je odbor čitalnice odločil na odgovor na oni dopis,

ali noči brez spanja se je zelo ogibati, kakor tudi del, katere presegajo telesne sile, nikakor ne gré opravljati. Vsakega dné je dobro hoditi na sveži zrak, a to ne toliko časa, da bi se utrudil od sprehoda. Zelo dober in zdrav zrak je po gorah in sploh po kmetih ali v primorskih krajih.

Ako je glavobol nastala vsled izgube ali odtoka krvi, vsled driske, itd. svetovati je bolniku, da uživa mnogo tečne in krepilne hrane in večkrat pohaja po čistem zraku.

Bolezni v glavi, katere obiščejo ljudi, ki imajo malo krvi in so bledični, ali ki so v zvezi s škroflji, ošpicami, šarlahom, kozami, vročinsko boleznijo, in dr. — ne pripadajo tu sem, kajti one se ne dajo lečiti posebej, nego kadar mine glavna bolezen in se bolnik ozdravi, prenehajo tudi vse boli v glavi.

Bogati ljudje, kateri trpé za kronično ali vračajočo se boleznijo v glavi, hodijo navadno zdraviti se po toplicah. Vendar nij vsaka ko-

pel in njsio vsake toplice za vsakega, temveč zdravilno vodo določuje zmirom bolezen sama ob sebi, ob jednom pa tudi nje uzroki. Ako njsio v redu trebušne čutnice, pijejo za zdravje karlovarsko (Karlsbad) vrélo — in to dan na dan, celih šest tednov. Nekateri bolezniki, kjer bolnika pretresa nekakov mraz ob jednom z bolečinami v glavi, odpravljajo s tem, da idó bolniki kopat se v morje ali v takove toplice, kjer se jim potem bolezen izrine na ven, ter se jim po životu spahnejo mozoli. Za takove toplice držé: Wiesbaden, Pfläfers in dr. Čutnične bolezniki, vsled razuzdanega življenja, posebno pri ženskem spolu, zdravijo toplice: Ems, Baden, Gastein, Toplice (na Češkem). Mnogotero rokavno (občasno) migreno lečijo, kakor mrzlico, s kininom.

Kjer ne sili kri preveč v glavo, ter njsio žile krvnice sploh razdražene, ali kjer se je uže puščala kri, ali se pa tudi v obče ne sme puščati, vendar pa poleg vsega tega še trajajo

boli v glavi, upotrebljati se dá z dobrim vspehom ogljena kislina (Kohlensäure). Dober pripomoček zoper vse raznovrstne bolečine v glavi je tudi takoimenovani Potio Riveri, katerega vzemi vsako uro po dve žličici ter ga izpij. Kadar v glavo ne udarja kri in njsio krvnice prav nič razdražene, dobro dene kupica šampanjskega vina. Migrčno, in sploh tudi druge glavoboli, zdravijo Angleži največ s svojim šumečim prahom (Brausepulver), katerega oni nazivljejo „Soda powder“. Ta pa je v dveh zavitkih, jeden je bel (v njem je 15³/₄ decigramov srešne kisline (Weinstein-säure) in 3¹/₂ deg. suhega in čistega sreša,) drugi pak je moder (v njem je 19 decigramov „Natron bicarbonicum“). Prašek iz modrega papirja se vsuje v kupico vode, v kateri si raztopil nekoliko sladkorja ali cukra, in pomeže se pridene štupa ki je v belem zavitku, a to vse se malo pomeša in naglo izpijo, mej tem, ko še kipi.

da bi noben bralec vašega lista ne mislil, da se zlagamo z mnenjem dopisnika, niti da bi občudovali njegovo bistroumnost, s katero si prizadeva domišljene napačnosti tukajšnjega društvenega življenja na svetlo postaviti.

Ker se kaže neznan dopisnik v dvojnati lastnosti, namreč kot presodnik gledaliških iger in brezoblastni presojevalec obnašanja družih, za to šteje si odbor za dolžnost, v teh dveh zadevah nekaj dostaviti. Marsikateri čitatelj omenjenega dopisa mislil bi, da se v naši čitalnici predstavljajo gledališne igre, katerih osnova je podrseljiva in kosmata, in da dopisnik s katonsko osornostjo oborožen, prav ima, če se postavi v brambo za čednost običajev in nedolžnost mladine. Vendar oni dopisnik se celo moti, misleč, da samo njemu odgoja naše slovenske mladine na srcu leži, drugim pa ne. Naravno gledé na to, da tudi mladina gledališne igre rada obhaja, predstavljale so se doslej samo takovšne igre, katere so vsacega le zadovoljiti utegnile, in so uže večkrat na drugih odrih bile predstavljane in katere je ravno dramatično društvo v Ljubljani na svitlo izdalo.

Kar se pa tiče srditosti, s katero ravno tisti dopisnik nekaterim „publim glavam“ žuga, mi nič ne moremo za to, če je nekdo s tem nezadovoljen, da se svet neče okolo njega obračati, ni vsega tako storiti, kakor si on domišlja, pa še nobenemu do zdaj nij odkril. Vse veselice in zabavni večeri, katere je čitalnica Novomeška napravila, so bile tako lepo obiskane, in vse se je tako mirovitno in spodobno obnašalo ter zabavalo, da so celo ljudje, katerih v vrsto nam prijaznih ne moremo šteti, ki pa so nas obiskali, svojo zadovoljnost izrazili rekoč: „Kako prijetno in priljudno je pri vas!“ Za duševni razvoj in napredek vsak toliko stori, kolikor tukajšnje okoliščine dovolijo, da bi pa zavoljo koga prosto veselje bilo kaljeno, o tem nikdo nič ne ve, razen onega dopisnika samega, kateri iz čisto osebnih razmer, da bi se tako reklo, muhe loveč, društvo naše, popolnem mirno in pošteno se obnašajoče, hoče vznemiriti in v prepir pripraviti. To se mu pa ne bo posrečilo, čeravno si je dvojerezni meč pripasal in z junaško hrabrostjo na dve strani po zraku maha. Ne moremo namreč prezreti, da je tudi to, kar je o tako imenovanem društvu „Grundbuchverein“ popisal, je po vsem pomanjkljivo. Stvar je celo nedolžna in čisto šaljiva, kakoršna se pripeti povsod, kjer po trudapolnih dolgih urah se snide več gospodov, ki si pri kupici vina to ali ono kratkočasno zabavo umislijo. Kaj je v tem zlega ali pa nespodobnega, če izobražene osebe po dovršenih dolžnostih se snidejo, da se zabavajo. O vednem pitji in pijančevanju samo tisti sanjati more, kateremu ni tu ni tam ne dopade in kateri vse le črno vidi. Ker se pa gospodu dopisniku baje utegne posrečiti, da bi vse po njegovi piščalki plesalo, mu želimo, naj bi se v prihodnje ravnal po sledečem vodilu:

Passe in die Welt hinein,
Denn dein Kopt ist viel zu klein,
Dass die Welt passe hinein.

Domače stvari.

— (Cesar) je za zidanje cerkve v Velikem trnu pri Krškem daroval 500 gld.

— (Umr) je župan v Žuženberku Janez Vehovec, v dotičnem kraju veljaven mož. Pri zadnjih volitvah so ga nekateri celo kot kandidata imenovali.

— (Nesreča vrh nesreče.) Iz Razdrtega se nam piše 4. t. m.: Neki Černe, ki je nedavno pogorel v Brezji pod Nanosom, je v istini nesrečen. V prvo je pogorel; v drugo in to čez kacic 14 dnij mu je žena na porodu umrla, a naposled si je revež pa še nogo zlomil! Zdaj revež v največji bedi leži, a poleg njega plačeta dva mala nedolžna otroka. Tu so pač usmiljenja vredne sirote, za katere naj bi se kje kaka milodarna roka našla.

— (Iz Trsta) 6. aprila se nam piše: Pred letom in dnevom dobila sta jedni podpolkovnik in stotnik avstrijske armade povelje se pridružiti glavnemu stanu ruske vojske. Pridružila sta se jej v Bukareštu, šla čez Dunav, bila pri Plevni, kjer je Osman paša svojo defenzivno moč v sterjenje sveta v nepričakovanem svitu dokazoval. Ne bo trdenje napačno, da avstrijska častnika nijsta imela nadeje v tako kratkem času priti do Carigrada. A zgodilo se je, kar se nij pričakovalo. Ruska armada je po padu Plevne z orjaškim korakom — ne zmene se velicah ovir in težav — prekoračila Balkan, prihrumela v osrečje Turčije. Podpolkovnik vrnil se je pred kratkim iz Carigrada v Beč, v čeraj stotnik — od generalštaba sè svojimi slugami. Prvi je avstrijski Nemeč po rodu, zadnji arpadovi sinovi. Stotnik dobil je v sv. Štefanu 5 višjih ruskih odlikovanj, sluge vsakateri srebrni križec sv. Jurija — gotovo v dokaz velicega spoštovanja zaveznice mogočne Avstrije. — Včeraj popoldne sprijela sta se dva grška pomorščaka prav v resnici. Izid boja — kojega je straža javne varnosti od blizu mirno opazovala, bil je jako nepovoljen — eden dobil je 6 globocih ran z nožem — tako da je malo upanja, da okreva. Konec tragedije je navaden: Pobiti v bolnišnico, zmagovalec v „prežon“. Nesrečni nož!

— (Popravek.) V zadnjega lista drugem telegramu naj se bere napis iz Berlina (nam. iz Londona) in konec naj se popravi tako: „ko bi bila pred padom Plevne A vs trija Rusiji pogoje razjasnila.“

Razne vesti.

* (Angleška armada) je najbolj draga na svetu. Vsak vojak dobi samo plače 58 kr. na dan (pri nas 6 kr.), a poleg tega je vsak dan svoje meso, beefsteak, pije pivo in prigriže bel kruh. Lejtnant ima več kot še enkrat toliko kakor naš lejtnant. Potlej nij čuda, če je angleška armada najbolj razvajena, in ne bode hudih strapac prenesla če jej v delež pridejo.

Javna zahvala

se izreka „veselej družbi“ sebrani 31. pret. m. pri g. Kavčiču v Št. Vidu, katera je darovala znesek za nakup učnih pomočkov tuk. rovnim šolarjem. Vodstvo šole v Št. Vidu pri Vipavi, 4. aprila 1878.
Stef. Francelj, učitelj.

Tujci.

7. aprila:
Pri **Stonu**: Tanzer iz Grada. — Piam iz Dunaja. — pl. Garzaroli iz Sežane. — Kullhay, Heller iz Dunaja. — Loy iz Kočevja.
Pri **Mallei**: Krohn iz Dunaja. — Adolph iz Laškega trgu. — Würth iz Grada. — Globočnik iz Zeleznikov. — Hesler iz Dunaja.

Dunajska borza 8 aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)	
Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65 " 50 "
Zlata renta	73 " 35 "
1860 drž. posojilo	110 " 75 "
Akcije narodne banke	798 " — "
Kreditne akcije	215 " 30 "
London	121 " 35 "
Napol.	9 " 71 "

C. kr. cokini	5	70
Srebro	106	15
Državne marke	59	80

Zdravnik za zobé dr. Tanzer,

docent zobozdravništva na vseučilišči v Gradci,
je začel svojo

zobozdravno in zobo-tehnično praktiko

6. aprila t. l. v **Ljubljani** „Hotel Elephant“, vsak dan od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne.

Moje c. kr. priv. **zobne preparate**: Anti-septikon-ustno vodo, 1 steklenico 1 gld., zobni prah, velika škatlja 1 gld., mala 80 kr., zobna pasta, 1 škatljica 80 kr., 1 mali povezek 30 kr., prodajejo zmirom v Ljubljani znani založniki. (110—2)
Ostali bodem tukaj do velikonočne nedelje.

Poljna, njivna in gozdna semena,

zanesljivo kaljiva, osobito seme
orjaške pese, franc. večne detelje in
raznih trav

po najnižjih cenah prodaje

Peter Lassnik,

trgovec in ekonom v Ljubljani,
v gledaliških ulicah št. 1.

(97—5)

Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (80—10)
v **Ljubljani,**

na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Najfinejše

olje iz sala pomuheljevih
(dorševih) jeter

izvrstno zdravi kašelj, sušico, raktitis, bramorje ter
najboljše čisti kri.

Vsako steklenico z navodom po 60 kr. prodaje.

Gabriel Piccoli,

lekarničar, na dunajske cesti v Ljubljani.

Vnanje naročbe izvršujó se takoj s
poštnim povzetjem. (72—11)

Elegantna

spomladanska obleka
18 gold.

Praktična

spomladanska zgornja suknja
12 gold.

Trdne

spomladanske hlače
5 gold.

in v primerji najfinejše obleke za
gospode in dečke; po najnižji ceni
obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje
za gospode in gospe

priporoča

M. Neumann,

krojaški mojster,

v Ljubljani, slonove ulice šte. 11, v
Lukmanovej hiši.

Vnanje naročbe se proti po-
vzetju urno izvrše in nepristojno brez ugo-
vora nazaj vzame. (111—1)